

REGULÁCIA INVÁZNYCH DRUHOV POĽOVNÍKMI

Katarína Sujová • Valéria Longauerová • Marián Slamka

Sujová, K., Longauerová, V., Slamka, M.: Regulation of invasive species by hunters. APOL, 2020, vol. 2, no. 1, p. 42–48.

Abstract: Invasive alien species pose one of the main threats to biodiversity and related ecosystem services in all European countries. Within the Slovak Republic, this issue is relatively new and little elaborated. We also find inconsistencies in individual legal regulations and related implementing decrees. There are several obstacles to effective control of the spread of invasive alien species of birds and mammals.

Key words: invasive alien species; animal; eradication; hunting; law

Úvod

Približne 12 000 druhov (živočíchov, rastlín, húb, mikroorganizmov) je v životnom prostredí Únie a v iných európskych krajinách nepôvodných, z toho je zhruba 10 až 15 % invázných, čo po prepočte predstavuje asi 1 500 invázných druhov v EÚ. Invázne nepôvodné druhy predstavujú jednu z hlavných hrozieb pre biodiverzitu a súvisiace ekosystémové služby. Táto hrozba má rozličné formy, vrátane vážnych vplyvov na pôvodné druhy a štruktúru a fungovanie ekosystémov, a to zmenou biotopov, predátorským správaním, konkurenciou, prenosom chorôb, nahradením pôvodných druhov vo významnej časti ich oblasti výskytu a genetickými vplyvmi prostredníctvom hybridizácie. Okrem toho môžu mať invázne nepôvodné druhy významný nepriaznivý vplyv aj na ľudské zdravie a hospodárstvo.

Európsky parlament a Rada (EÚ) v roku 2014 schválili nariadenie o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov (ďalej len „nariadenie o invázných druhoch“). Už pred týmto nariadením existovalo viac ako 40 legislatívnych aktov Únie o zdraví zvierat, ktoré obsahujú ustanovenia o chorobách zvierat, ďalšie predpisy o organizmoch, ktoré sú škodlivé pre rastliny alebo rastlinné produkty ako aj o režime uplatniteľnom na geneticky modifikované organizmy. Nariadenie o invázných druhoch predpokladá, že akékoľvek nové pravidlá týkajúce sa invázných nepôvodných druhov by sa mali s uvedenými legislatívnymi aktmi Únie zosúladiť a neprekrývať sa s nimi a nemali by sa uplatňovať na organizmy, na ktoré sú zamerané už skôr platné legislatívne akty.

Národná legislatíva ukladá, že pri odstraňovaní ôsmich invázných druhov živočíchov sa bude postupovať v súlade so zákonom č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poľovníctve“) a vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 344/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o poľovníctve v znení neskorších predpisov.

Legislatívne akty

Problematiku invázných druhov na európskej úrovni upravujú nasledujúce akty:

Základným právnym aktom, ktorý definuje pravidlá a aj nadväzujúce prijaté akty je

- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014 z 22. októbra 2014 o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov.

Zoznamy invázných druhov vzbudzujúcich obavy Únie boli doteraz vydané v rámci vykonávacích nariadení

- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2016/1141 z 13. júla 2016, ktorým sa prijíma zoznam invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014,
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2017/1263 z 12. júla 2017, ktorým sa aktualizuje zoznam invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie prijatý vykonávacím nariadením (EÚ) 2016/1141 podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014,
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2019/1262 z 25. júla 2019, ktorým sa mení vykonávacie nariadenie (EÚ) 2016/1141 s cieľom aktualizovať zoznam invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie.

V uvedených zoznamoch sú tri invázne nepôvodné druhy vtákov (tab. 1) a 4 invázne nepôvodné druhy cicavcov (tab. 2), ktoré sa vyskytujú na území Slovenskej republiky a mali by byť odstraňované v súlade so zákonom o poľovníctve.

Tabuľka 1. Invázne nepôvodné druhy vtákov vzbudzujúcich obavy Únie

Table 1. Invasive non-native bird species of Union concerns.

Vedecké meno	Slovenské meno
<i>Alopochen aegyptiacus</i>	húska štíhla
<i>Corvus splendens</i>	vrana lesklá
<i>Oxyura jamaicensis</i>	potápnica bielőlica

Tabuľka 2. Invázne nepôvodné druhy cicavcov vzbudzujúcich obavy Únie

Table 2. Invasive non-native mammalian species of Union concerns.

Vedecké meno	Slovenské meno
<i>Myocastor coypus</i>	nutria vodná/riečna
<i>Nyctereutes procyonoides</i>	psík medvedíkovitý
<i>Ondatra zibethicus</i>	ondatra pižmová
<i>Procyon lotor</i>	medvedík čistotný

Nariadenie o invázných druhoch ustanovuje, že zoznam bude komplexne preskúmaný aspoň každých šesť rokov a medzitým sa v prípade potreby aktualizuje.

Pre úplnosť uvádzame ďalšie akty, ktoré upravujú postupy členských štátov:

- Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2018/968 z 30. apríla 2018, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014, pokiaľ ide o posudzovanie rizík súvisiacich s inváznymi nepôvodnými druhmi,

ktorým sa má zabezpečiť, aby sa všetky rozhodnutia o zaradení druhov do zoznamu zakladali na posudzovaní rizík s podobnou vysokou kvalitou a spoľahlivosťou a aby sa posudzovateľom rizík poskytovala metodika, ktorá sa má používať pri posudzovaní rizík;

- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2017/1454 z 10. augusta 2017, ktorým sa špecifikujú technické formáty na podávanie správ členských štátov podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014,

ktorým sa zjednocujú hlásenia jednotlivých štátov komisií;

- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2016/145 zo 4. februára 2016, ktorým sa prijíma formát dokumentu slúžiaceho ako dôkaz pre povolenie vydané príslušnými orgánmi členského štátu, na základe ktorého môžu zariadenia vykonávať určité činnosti týkajúce sa invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014,

povolenia, resp. výnimky pre výskum alebo ochranu ex-situ invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie majú jednotný formát rovnako ako hlásenia uvedené v texte vyššie.

Na národnej úrovni bol prijatý

- zákon č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o invázných druhoch“),

ktorý ustanovuje národné pravidlá ohľadom invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky ako aj pôsobnosť orgánov štátnej správy a v neposlednom rade obsahuje aj sankčnú časť pri zodpovednosti za porušenie povinností.

Na zákon nadväzujú

- nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 449/2019 Z. z., ktorým sa vydáva zoznam invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky,

v ktorom je uvedený jeden invázny nepôvodný druh cicavca (tab. 3);

Tabuľka 3. Invázne nepôvodné druhy cicavcov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky

Table 3. Invasive non-native mammal species of concerns to the Slovak Republic.

Vedecké meno	Slovenské meno
<i>Mustela vison</i>	norok americký

- vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 450/2019 Z. z. ktorou sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania invázných nepôvodných druhov (ďalej len „vyhláška o odstraňovaní invázných druhov“),

z ktorej vyplýva povinnosť, že pri odstraňovaní invázných druhov živočíchov sa postupuje v súlade so zákonom o poľovníctve a jeho vykonávacou vyhláškou.

Nesúlads s zákonom o poľovníctve

Zákon o poľovníctve definuje zver (§2 písm. z) ako populáciu voľne žijúcich druhov živočíchov uvedených v prílohe č. 1. V prílohe č. 1 nie sú uvedené invázne nepôvodné druhy vtákov a sú uvedené invázne nepôvodné druhy cicavcov, zaradené v zozname v bode 2 ako zver srstnatá (tab. 4).

Tabuľka 4. Prehľad zaradenia invázných nepôvodných druhov živočíchov do prílohy č. 1 k zákonu o poľovníctve

Table 4. Overview of the inclusion of invasive non-native animal species in Annex no. 1 to the Hunting Act.

Vedecké meno	Slovenské meno	Príloha č. 1 k zákonu o poľovníctve (zaradený ⁺ / nezaradený ⁻)
<i>Alopochen aegyptiacus</i>	húska štíhla	-
<i>Corvus splendens</i>	vrana lesklá	-
<i>Oxyura jamaicensis</i>	potápnica bielolica	-
<i>Myocastor coypus</i>	nutria vodná/riečna	+ (bod 2)
<i>Nyctereutes procyonoides</i>	psík medvedíkovitý	+ (bod 2)
<i>Ondatra zibethicus</i>	ondatra pižmová	+ (bod 2)
<i>Procyon lotor</i>	medvedík čistotný	+ (bod 2)
<i>Mustela vison</i>	norok americký	+ (bod 2)

Uvedené je vážnym nedostatkom súladu v legislatíve, keďže zákon o poľovníctve upravuje podmienky na lov a zužitkovanie zveri (§ 1 odsek 1 písm. g) a vyhláška o odstraňovaní invázných druhov sa pri ustanovovaní spôsobov odstraňovania troch druhov vtákov, ktoré nie sú zverou odvoláva na zákon o poľovníctve a jeho vykonávací predpis, pričom na tieto druhy sa zákon o poľovníctve nevzťahuje.

Nariadenie o invázných druhoch, zákon o invázných druhoch na jednej strane a zákon o poľovníctve na strane druhej sú v mnohých oblastiach protichodné. Nariadenie a zákon o invázných druhoch smerujú k eradikácii invázných druhov z prírodného prostredia, kým zákon o poľovníctve hovorí o zachovaní druhovej pestrosti a zdravých populácií voľne žijúcej zveri. Oba tieto postoje a z nich vyplývajúce regulatívy, resp. povinnosti sa naraz týkajú všetkých piatich invázných druhov cicavcov.

Zákon o invázných druhoch užívateľom poľovného revíru ukladá povinnosť (§ 3 ods. 3):

- odstraňovať odchytom alebo usmrtením invázne nepôvodné druhy uvedené v národnom zozname alebo v zozname Európskej únie, ktoré sú zverou,
- vykonávať opatrenia na zamedzenie ich šírenia,
- viesť evidenciu o nájdených jedincoch a o ulovených jedincoch a oznamovať údaje z tejto evidencie Štátnej ochrane prírody Slovenskej republiky.

Za neplnenie týchto povinností môže Slovenská inšpekcia životného prostredia alebo okresný úrad uložiť pokutu do 900,– € pre fyzickú osobu a do 15 000,– € fyzickej osobe – podnikateľovi alebo právnickej osobe.

Povinnosti užívateľa poľovného revíru

Užívateľ poľovného revíru je povinný odstraňovať odchytnom alebo usmrtením invázne nepôvodné druhy. Plnenie povinnosti lovom je veľmi problematické z dôvodu možnej zámieny s inými druhmi a to aj s chránenými druhmi živočíchov (tab. 5). Cieľové druhy majú hlavnú dennú aktivitu za súmraku, v noci alebo skoro ráno.

Tabuľka 5. Príklady možnej zámieny invázneho nepôvodného druhu cicavca s inými druhmi živočíchov pri love

Table 5. Examples of possible confusion of invasive non-native mammal species with other species of hunting animals.

Invázny nepôvodný druh cicavca	Zamieňaný druh	
	nechránený druh živočicha	chránený druh živočicha
<i>Myocastor coypus</i> – nutria vodná/riečna	<i>Ondatra zibethicus</i> – ondatra pižmová	<i>Castor fiber</i> – bobor európsky (mladý jedinec)
<i>Nyctereutes procyonoides</i> – psík medvedíkovitý	<i>Procyon lotor</i> – medvedík čistotný	
	<i>Meles meles</i> – jazvec lesný	
<i>Ondatra zibethicus</i> – ondatra pižmová	<i>Myocastor coypus</i> – nutria vodná/riečna	<i>Castor fiber</i> – bobor európsky (mladý jedinec)
<i>Procyon lotor</i> – medvedík čistotný	<i>Nyctereutes procyonoides</i> – psík medvedíkovitý	
	<i>Meles meles</i> – jazvec lesný	
<i>Mustela vison</i> – norok americký	<i>Mustela putorius</i> – tchor tmavý (obr. 1)	^{Ex} <i>Mustela (=Lutreola) lutreola</i> – norok európsky
	<i>Martes foina</i> – kuna skalná	<i>Lutra lutra</i> – vydra riečna
		<i>Mustela eversmannii</i> – tchor stepný

Ex – druh, ktorý je na území Slovenskej republiky pravdepodobne vyhynutý (niekoľko rokov nezvestný).

Obrázok 1. Tchor tmavý (*Mustela putorius*) v povodí Neresnice (archív NLC 2016)

Figure 1. Dark polecat (*Mustela putorius*) in the Neresnice basin (NLC archive 2016).

Na druhej strane ani odchyt pre neexistenciu selektívnych metód a teda možný odchyt chránených druhov by sa nemal v praxi uplatňovať. Zákon o poľovníctve zakazuje spôsob lovu zveri chytaním do pascí, ktoré sú založené na princípe neselektívneho odchytnom alebo ktoré za určitých podmienok chytajú neselektívne (§ 65 odsek 2 b). Riešením nie sú ani živolovné pasce, keďže zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny zakazuje úmyselne odchytnom chránených živočíchov (§ 35 odsek 1 písm. a).

Aj strelba na zver narkotizačnými zbraňami okrem ich použitia na účely jej odchytnom, vyšetrenia alebo veterinárneho zákroku je v zákone zaradená medzi nesprávne spôsoby lovu (§ 65 odsek 3 písm. h), čo ju diskvalifikuje na využitie pri odstraňovaní inváznych nepôvodných druhov cicavcov.

Druhou povinnosťou, ktorú poľovníkom ukladá zákon o invázných druhoch je vykonávanie opatrení na zamedzenie ich šírenia (§ 3 ods. 3). Zákon ani vykonávacia vyhláška bližšie nešpecifikujú o aké opatrenia by sa mohlo jednáť. Keďže sa jedná o druhy, ktoré sú schopné migrovať a tým sa samovoľne šíriť, okrem odstraňovania odchytnom a usmrtením, čo je uvedené v zákone samostatne, iné opatrenia, ktoré by zabránili šíreniu týchto druhov sa v praxi neuplatňujú a nie sú ani známe.

Tretou povinnosťou je viesť evidenciu o nájdených a ulovených jedincoch invázných nepôvodných druhov a oznamovať údaje z tejto evidencie Štátnej ochrane prírody Slovenskej republiky. Napriek tomu, že poľovníci sú povinní uvedené údaje poskytovať okresnému úradu na základe zákona o poľovníctve (§ 26 odsek 1 písm. k), majú vo vzťahu k inváznym nepôvodným druhom túto povinnosť voči štátu duplicitnú. Štátna ochrana prírody má k týmto údajom prístup, lebo okresné úrady ako orgány štátnej správy sú povinné poskytovať údaje do informačného systému (§ 5 odsek 5 zákona o invázných druhoch), ktorý vedie Štátna ochrana prírody (§ 5 ods. 1 zákona o invázných druhoch).

Uvedené problematické povinnosti majú pri ich neplnení aj sankčnú časť, čo po začatí konania Slovenskej inšpekcie životného prostredia (ďalej len „SIŽP“), resp. okresného úradu môže priniesť pre užívateľov poľovného revíru problémy. V súčasnosti aktívne koná Slovenská inšpekcia životného prostredia vo vzťahu k inváznym nepôvodným druhom rastlín. Z informácií na webovom sídle SIŽP vyplýva, že vydáva pre obce rozhodnutia o opatreniach na nápravu, v ktorých ukladá obciam, aby aktívne riešili odstraňovanie rastlín, ktoré vie SIŽP identifikovať cez stránku <http://maps.sopsr.sk/mapy/invazne.php>. Záznamy o invázných druhoch nepôvodných živočíchov na tejto stránke momentálne nie sú dostupné. Súčasne ukladá niektorým obciam aj povinnosti v oblasti invázných nepôvodných druhov živočíchov, ktoré sami zistia ako aj ukladá priebežnú kontrolu záznamov o ich výskyte. V roku 2021 bolo vydané SIŽP aj rozhodnutie o pokute pre právnickú osobu za nedostatočné plnenie povinností pri odstraňovaní invázných druhov rastlín vo výške 10 tis. €.

Výskyt invázných nepôvodných druhov cicavcov na Slovensku

Všetkých päť druhov bolo do európskych krajín privezených a chovaných na farmách ako kožušinové zvieratá. Niektoré jedince z fariem unikli, iné boli vypustené. V súčasnosti je možné skonštatovať, že sa vyskytujú vo všetkých okolitých štátoch. Ak by sa v budúcnosti rozhodovalo o úplnom odstránení (eradikácii) niektorého z druhov z územia Slovenskej republiky, je isté, že by sa druhy na naše územie opäť rozšírili z okolitých štátov.

Podľa údajov z poľovníckej štatistiky za posledných 10 rokov sa všetky druhy vyskytujú vo všetkých samosprávnych krajoch aj keď nie sú nahlásené každoročne.

V roku 2020 bola najpočetnejšia nutria riečna (10 128 jedincov), ktorá dosahovala najvyššie stavy v Trnavskom (5 205 jedincov) a Nitrianskom (4 257 jedincov) samosprávnom kraji. V uvedenom roku bolo odstránených 4 796 jedincov odstrelom, odchytnom alebo bol zaznamenaný úhyn. Regulácia tohto druhu sa vykonáva aj s cieľom znižovania hospodárskych škôd či už na úrode alebo aj na vodohospodárskych stavbách a zariadeniach.

Druhým najpočetnejším druhom v roku 2020 bola ondatra pižmová (2 715 jedincov), no zaznamenaný bol len jeden úhyn. Tiež bola najpočetnejšia v Trnavskom (810 jedincov) a Nitrianskom (799 jedincov) samosprávnom kraji. Druh sa reguluje na Slovensku aj aktívne, za posledných 10 rokov bolo ulovených 166 jedincov a odchytených bolo 139 jedincov a zaznamenaných bolo aj 118 úhynov.

Najpočetnejšou inváznou šelmou bol v roku 2020 psík medvedíkovitý (1 987 jedincov), ktorého lebka a koža, podobne ako z medvedíka čistotného sú poľovníckou trofejou. V roku 2020 bolo ulovených 243 jedincov a nahlásených 21 úhynov.

Najnižšia početnosť v roku 2020 bola zaznamenaná u najproblematickejšieho druhu norka amerického (36 jedincov) a ani jeden jedinec nebol odstránený. Za 10 rokov bolo ulovených 12 jedincov norka amerického a zaznamenané boli 2 úhyny.

V poľovníckej štatistike nie sú údaje o invázných nepôvodných druhoch vtákov, keďže sa nejedná o zver podľa zákona o poľovníctve.

Tabuľka 6. Veľkosti populácií invázných nepôvodných druhov cicavcov na Slovensku v roku 2020**Table 6.** Population sizes of invasive non-native mammal species in Slovakia in 2020.

Druh	Počet
<i>Myocastor coypus</i> – nutria vodná/riečna	10 128
<i>Nyctereutes procyonoides</i> – psík medvedíkovitý	1 987
<i>Ondatra zibethicus</i> – ondatra pižmová	2 715
<i>Procyon lotor</i> – medvedík čistotný	91
<i>Mustela vison</i> – norok americký	36

Zdroj: <https://gis.nlcsk.org/IBULH/PolovStat/PolovStat> (14. 6. 2021).**Tabuľka 7.** Počty odstránených jedincov invázných nepôvodných druhov cicavcov na Slovensku v rokoch 2010 – 2020**Table 7.** Numbers of removed individuals of invasive non-native mammal species in Slovakia in the years 2010–2020.

Druh	Počet		
	lov	odchyt	úhyn
<i>Myocastor coypus</i> – nutria vodná/riečna	20 653	223	217
<i>Nyctereutes procyonoides</i> – psík medvedíkovitý	1 640	5	80
<i>Ondatra zibethicus</i> – ondatra pižmová	166	139	118
<i>Procyon lotor</i> – medvedík čistotný	26	3	1
<i>Mustela vison</i> – norok americký	12	0	2

Zdroj: <https://gis.nlcsk.org/IBULH/PolovStat/PolovStat> (14. 6. 2021).

Záver

Efektívnej regulácii šírenia invázných nepôvodných druhov vtákov a cicavcov stojí v ceste mnoho prekážok. Niektoré vyplývajú z faktu, že je to problematika nová, málo známa, no v niektorých smeroch je legislatívne nezvládnutá a aj metodicky je zatiaľ neprepracovaná.

Podakovanie

Práca vznikla vďaka finančnej podpore v rámci projektu SLOVLES – projekt financovaný z rozpočtovej kapitoly MPRV SR (prvok 08V0301).

Použitá a odporúčaná literatúra

- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014 z 22. októbra 2014 o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov.
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2016/1141 z 13. júla 2016, ktorým sa prijíma zoznam invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014.
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2017/1263 z 12. júla 2017, ktorým sa aktualizuje zoznam invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie prijatý vykonávacím nariadením (EÚ) 2016/1141 podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014.
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2019/1262 z 25. júla 2019, ktorým sa mení vykonávacie nariadenie (EÚ) 2016/1141 s cieľom aktualizovať zoznam invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie.
- Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2018/968 z 30. apríla 2018, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014, pokiaľ ide o posudzovanie rizík súvisiacich s inváznymi nepôvodnými druhmi.
- Zákon č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 449/2019 Z. z., ktorým sa vydáva zoznam invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky.

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 450/2019 Z. z. ktorou sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania invázných nepôvodných druhov.

Zákon č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 344/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o poľovníctve.

Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

<https://gis.nlcsk.org/IBULH/PolovStat/PolovStat> (14. 06. 2021)

Adresa:

Mgr. Katarína Sujová, PhD., Ing. Valéria Longauerová, PhD., Ing. Marián Slamka, PhD.

Národné lesnícke centrum - Lesnícky výskumný ústav Zvolen, T. G. Masaryka 2175/22, SK – 960 01 Zvolen

e-mail: katarina.sujova@nlcsk.org